

У старезному дикому лісі, у безлюдній глушині, віддаленій майже від усього світу, причаїлася дивна оселя.

Невеличка квадратна цегляна хатка, поросла плющем і мохом, сиротливо стояла у самісінькій гущавині лісу поміж дерев-велетнів. Кому вона належала, можна лише здогадуватися, проте, судячи з вигляду, житло покинули й геть забули бозна-коли. І лише чоловік на ім'я Джованні Ловсон (який насправді й чоловіком не був аж ніяк) випадково надібав цей будиночок, продираючись через праліс, і запам'ятав його розташування, очевидно, маючи на меті якось скористатися ним.

Він стояв перед своєю чудною знахідкою, слухаючи співучі трелі птахів у розлогих кронах високо над головою.

«Що воно за дивина? — подумав Джованні. — І звідкіля тут узялося?»

Він ступив усередину, обережно оминаючи двері, що ледь-ледь трималися на старих скрипучих завісах. Пусткою зяяли вибиті вікна. Крізь пожолоблені дошки підлоги буйно проросли бур'яни й трава. Дах частково завалився, і крізь проріхи сонце заливало світлом купу опалого листя, що майже сягала стелі. На верхівці купи радісно розцвіла золотисто-жовта квітка. Вона тягнулась до сонячного світла, що струменіло крізь оголені крокви.

— Чудово, — промовив Джованні вголос, хоча був тут сам-самісінький. — Так, це мені ідеально підійде. Як дивовижно. І як прекрасно.

Наступного ранку він повернувся сюди сповнений оптимізму, діловито засукав рукави й узявся до праці. Зніс внутрішні стіни занедбаного будиночка, щоби зробити одну велику кімнату, поступово, одне за одним, виносив пласти сухої штукатурки, дерев'яних колод і дощок, акуратно складаючи їх у штабелі на лісову підстилку. Коли Джованні закінчив, його обличчя й волосся укрилися товстим шаром пилу, а суглоби хрустіли й тріщали від болю, ніби благаючи про перепочинок. Але результат його втішив. Наполеглива праця була того варта.

— Ну от, — сказав він птахам на деревах, витираючи піт із чола. — Значно ліпше. Перший крок до нового початку.

Невдовзі маленька хатка стала притулком для речей усілякого ґатунку: листів металу, котушок дротів і мотків мотузок, акумуляторів і батарейок усіх форм і розмірів, монтажних плат і мікрочипів у великих скляних банках. У менших банках зберігалися сотні насінин теж розмаїтих форм, розмірів і кольорів. Тут же стояли старі музичні шкатулки, які грали короткі журливі мелодії, та мовчазні програвачі без платівок. Телевізори, малі й великі, з темними екранами. І книжки! Безліч книжок на різні теми, від життя рослин до китобійного промислу, від лісових тварин до складних діаграм атомних ядер. Вони вишикувалися на новеньких стелажах від долівки до самої стелі, які Джованні змайстрував із залишків знесених ним старих перегородок. Лише поставивши останню книжку на верхній стелаж, він із подивом усвідомив, що для нього самого тут місця не залишилося. Єдина кімната в будиночку була переповнена.

Розширити хатку, добудувавши одну-дві кімнати, було б неважко, проте Джованні Ловсон не був тим, хто

шукає легких шляхів. Він бачив світ у складних формах і хитромудрих конструкціях, тому, піднявши голову й роздивившись дерева навколо, добре поміркував і вирішив, що зробить.

Він не добудовуватиме вшир.

Він добудує *вгору*.

Звісно, на це знадобилося чимало часу. Минули роки. На думку Джованні, новобудова мусила бути бездоганною за всіма аспектами. Гігантські дерева, що росли у цій глушині, вдалині від дратівливих сліпучих вогнів і какофонії міста, яке він покинув, уселяли відчуття безпеки.

Високо у гіллях довкола масивного стовбура найвищої ялини він, тепер беззаперечний король лісу, сконструював над хаткою невеличку нову будівлю. Далі Джованні звів у кронах довколишніх дерев ще дві хатки: лабораторію і сонячну кімнату, з'єднавши їх усі канатними містками. Стелю сонячної кімнати він зробив із каламутного подряпаного скла, а підлогу — з блискучих дубових панелей. Стін тут не зводив. Пізніше ця кімната перетвориться на дещо інше.

Ліс був неоглядний і дикий. Джованні сумнівався, що хтось зможе знайти його тут.

Ясними сонячними днями попід ним на траві паслося стадо оленів, над ним на різні лади виспівували пташки. Він мугикав собі під ніс, намагаючись втрапляти у пташині ноти. Джованні страшенно тішив безмежний спокій, що панував у нього на душі.

Спокій був насправду безмежним аж до того дня, коли в нього заболіло чи то запекло у грудях.

— Овва! — сказав він. — Що за дивне відчуття. Наче в мене там вогонь палає.

Прийшовши до лабораторії, Джованні здійснив обчислення. Поки він друкував, ліс довкола нього мляво

відлунював ритмічний звук стукання по клавішах: *клац, клац, клац.*

— Ага, зрозуміло, — мовив він на п'ятдесят другий день після того, коли вперше відчув біль у грудях.

Він витріщився на дисплей, перевіряючи свої показники. Діагнозом була самотність, елементарна цілковита самотність. Цифри ніколи не брехали.

Минуло ще три роки. Три роки дедалі сильнішого болю в грудях. Три роки мертвої тиші й палкого жадання почути бодай чийсь голос, окрім свого. Джованні визирав із вікна лабораторії і з подивом помічав, що надворі сніжить, хоча, здавалося, ще вчора в лісі буяло літо.

Того дня, який розпочався не інакше, ніж усі попередні, із-за дерев зненацька вигулькнуло двійко людей із широко розплющеними від переляку очима й перекривленими обличчями, слизькими від поту. Чоловік і жінка. Жінка судомно притискала до грудей оберемок ганчір'я.

Джованні сполохано здригнувся.

— Допоможіть нам! — вигукнула жінка. — Благаю, ви мусите взяти його. Прихистити та сховати. Він у небезпеці.

І рвучко простягнула до нього свій вузол лахміття.

З'ясувалося, що в руках у неї не лише дрантя.

У лахмітті лежала туго сповита дитина.

Мініатюрне хлоп'я поволі кліпало очима, уважно роздивляючись Джованні, а потім скривило личко й заплакало.

— Що вкоїлося? — запитав Джованні, звертаючись до вкрай стривоженої жінки. — Заходьте, заходьте. Гарантую, в мене ви перебуватимете в безпеці. Усі троє.

Та жінка похитала головою:

— Вони знайдуть нас.

Рясні сльози котилися по її щоках, коли вона зробила крок уперед і поцілувала немовля в чоло.

— Я люблю тебе. І повернуся, щойно буде змога, — прошепотіла жінка до маляти.

— Поквапся. Вони вже підходять, — мовив їй чоловік. Жінка гірко розсміялася.

— Я знаю. Знаю. Вони завжди, зрештою, приходять по нас.

Чоловік ухопив жінку за руку і потягнув її за собою, ведучи все далі й далі углиб лісу.

— Заждіть! — гукнув їм услід Джованні, опам'ятавшись. — Скажіть його ім'я!

Та вони вже надто віддалилися, щоб почути його.

Джованні більше ніколи не бачив жодної живої душі. Ніхто з переслідувачів, про яких говорили чоловік і жінка, не приходив, не шукав їх. Ніхто не шукав і дитини. Джованні більше ніколи їх не бачив.

Пізніше, значно пізніше, коли хлопчик підріс, Джованні розповів йому, що жінка — його мати — не хотіла покидати його.

— Вона повернеться, — запевняв він хлопчину. — Одного дня неодмінно повернеться, щойно все в неї налагодиться, щойно вона матиме змогу.

До того часу, як на обійсті у Джованні так несподівано з'явилися відвідувачі з малям, він уже давно мріяв про дитину, і ось випала щаслива нагода опікуватися немовлям. О, як же йому поталанило! Як гарно все склалося!

Джованні довго розмірковував над тим, яке ім'я обрати для хлопчика. Коли листя почало змінювати колір із зеленого на жовтий і багрянний, він урешті дібрав ідеальне ім'я.

— Віктор, — сказав він синові. — Тебе зватимуть Віктором. Віктор Ловсон — як тобі, гарно звучить?

Самотність, яку він так довго відчував, — важка бездонна самотність — відступила назавше, немовби її ніколи й не існувало.

Джованні тривожило, що, зростаючи, Віктор не розмовляв. Він знав, що хлопчик уважно слухає, коли він говорить, і зауважував, що малий таки розуміє його.

— Невже у твоє програмування закралася помилка? — спитав Джованні у хлоп'яти, коли тому виповнилося чотири роки. — Чи, може, помилки в чомусь припустився я?

Віктор не відповів. Натомість він підняв рученята, розвів їх і звів до купи, згинаючи пальчики до долоньок і розгинаючи їх.

Джованні зробив те, що просив син. Він підняв Віктора, лагідно обіймаючи за плечики. Притискаючи личко до його грудей, хлопчик видав короткий звук, який Джованні сприйняв, як вияв щастя.

— Ні, — заперечив сам собі Джованні. — Ти розвиваєшся так, як і маєш розвиватися. Мені не варто ставити це під сумнів. Якщо у цьому світі й існує досконалість, то вона втілена в тобі.

У грудях знову заболіло, проте цього разу з іншої причини. Джованні вже не треба було обчислювати, що саме відчуває зараз. Він знав, яке почуття оселилося у ньому.

Любов.

І хоча найзаповітнішим прагненням Джованні було почути, як Віктор говорить, він відпустив те бажання. Якщо цьому судилося статися, це станеться.

Минуло ще два роки, поки Віктор вимовив своє перше слово.

Вони були в лабораторії. Віктор сидів на підлозі. Довкола нього хаотично лежали маленькі металеві стрижні. Озирнувшись на хлопчика, Джованні майже

миттєво розпізнав обриси форми, в яку Віктор склав їх. Дві людські фігурки, одна велика, друга маленька, руки з'єднані до купи. Крякнувши, він нахилився і простяг руку, щоб побавитися з ногами фігурок.

І тоді хлопчик — Віктор Ловсон, син Джованні Ловсона — сказав:

— Ти, — він показав пальцем на більшу фігурку. Потім показав на меншу: — Я.

Його голос був тихим, хрипким від довгого мовчання. Але він усе ж прозвучав.

— Так, — тихо мовив він синові. — Ти і я. Назавжди.